

Papa's zijn ook belangrijk!

Antropoloog Margaret Mead zei ooit dat vaders een biologische noodzaak zijn, maar een sociale ramp. Sigmund Freud, één van de grootste theoretici ooit, geloofde dat moeders biologisch gezien beter zijn uitgerust om een goede ouder te zijn dan vaders. Sterker nog, vaders werden gedegradeerd tot leverancier, en niet veel meer dan dat. De theorie waarin de moeder de eerste en belangrijkste rol speelt bij het hechtingsproces van het kind, werd versterkt door John Bowlby, een Britse psychiater. Zelfs het experiment met rhesusapen van Harry Harlow, suggereert dat de moeder de belangrijkste verzorger is. Toch hebben mannelijke rhesusapen bewezen goede vaders te zijn tijdens perioden van afwezigheid van de moeder. Vele andere onderzoeken met dieren ondersteunen de visie dat de mannetjes goede vaders zijn in het geval van afwezigheid van de moeder. Marmoset en Tamarin apen nemen de vaderrol met verve op zich door bijvoorbeeld het voedsel voor hun kinderen voor te kauwen en zelfs door te helpen bij de geboorte. Over het algemeen bepaalt de welwillendheid van de moeder de grootte van de rol die de vader mag spelen.

Voor zover bekend hebben vaders traditiegetrouw altijd een kleinere rol in de opvoeding van hun kinderen gespeeld. Het zou echter een vergissing zijn om te denken dat moeders van de natuur een soort superioriteit toebedeeld hebben gekregen als het gaat om het verzorgen van hun kind. In veel culturen worden de vaders actief bij de verzorging betrokken en dit gaat ze erg goed af. De jager-verzamelaars die in de regenwouden van Centraal Afrika wonen, delen de verzorging van het kind bijvoorbeeld met de moeder. In veel Latijns-Amerikaanse gezinnen is de interactie van de vader en de moeder met hun kinderen gelijk verdeeld en is er geen verschil in de geboden warmte en genegenheid.

De huidige economische instabiliteit heeft de invulling van het vaderschap opnieuw gedefinieerd. Na de geboorte van hun baby gaan er meer vrouwen terug naar hun werk dan ooit tevoren. Er heeft ook een geleidelijke culturele verandering in het gezin als systeem plaatsgevonden, terwijl de behoefte aan kinderopvang steeg. Veel mannen combineren hun traditionele economische rol met een verzorgende rol.

Ondanks de initiatieven van de overheid om meer mannen te werven in de kinderopvang-sector, zijn ze nog steeds in de minderheid. Wat ze mogelijk tegenhoudt is dat het voornamelijk om part-time banen gaat, het relatief lage verdienen oplevert en dat er weinig uitzicht is op een glansrijke carrière. En wat ze waarschijnlijk het meest afschrikt is dat een baan in de kinderopvang nog steeds wordt gezien als 'vrouwenwerk'. Hiermee wordt kinderen de aanwezigheid van beide rolmodellen echter ontnomen. Mannen zijn net zo belangrijk in het leven van een kind en ze hebben net zoveel capaciteiten. Hun interesses en unieke manier van communiceren wordt sterk geassocieerd met de sociale, emotionele en intellectuele ontwikkeling van het kind. Onderzoek wijst uit dat een mannelijk rolmodel een enorme invloed kan hebben op het gedrag, wat uiteindelijk leidt tot blijere en meer productieve kinderen.

Vaderlijke hechting

De relatie van vader en kind begint meestal als paps begint te wennen aan het idee dat zijn vrouw zwanger is. Terwijl de baby groter wordt, kan de vader de baby voelen schoppen en draaien in de buik van de moeder. Een echo kan het gevoel van verbinding met de zich ontwikkelende foetus versterken. De hoeveelheid interesse tijdens de zwangerschap heeft grote gevolgen voor de mate van betrokkenheid van de vader na de

geboorte. Vaders die echter bezig zijn met het bereiken van hun doelen voordat het ouderschap begint, zijn waarschijnlijk minder betrokken bij de zwangerschap en mogelijk minder toegewijd aan het ouderschap. Spanningen in de relatie kunnen de vaderlijke interesse en betrokkenheid ook doen afnemen.

Het vrijkomen van bepaalde hormonen versterkt de gevoelens van de vader voor zijn kind. Terwijl oxytocine een rol speelt bij de hechting tussen moeder en kind, speelt vasopressine een veel grotere rol bij de vader. Vasopressine komt vrij als reactie op lichamelijk contact. Tijdens de zwangerschap groeit hierdoor bij de vader de drang om de moeder te beschermen, en na de geboorte helpt het bij het hechten aan de baby. Vasopressine vermindert de behoefte aan seks en de vader blijft liever thuis bij zijn gezin. Daarom wordt dit hormoon ook wel het 'monogamiehormoon' genoemd. Dit gebeurt echter alleen in een relatie waar toewijding en liefde centraal staan. Wanneer de vader eenmaal betrokken is, zal hij over het algemeen deze hechte band handhaven, ook al woont hij ergens anders.

Er zijn verschillende theorieën die verklaren waarom een vader bereid is om actief deel uit te maken van de opvoeding van zijn kind. Hier volgen enkele van deze verklaringen:

- Voelen van biologisch verwantschap
- Klaar zijn voor het vaderschap
- Ontplooiing
- Financiële zekerheid
- Cultuur en religie
- Het aantal uren dat gewerkt wordt
- Werk van de moeder
- Psychologische instelling
- Relatie van de vader met zijn eigen ouders
- De kwaliteit van het huwelijk of de relatie
- Houding van de moeder ten opzichte van de betrokkenheid van de vader

Één van de belangrijkste factoren voor de mate van betrokkenheid van de vader, is de houding van de moeder richting de vader als het gaat om zijn capaciteiten betreffende het verzorgen van een kind. Haar bereidheid om de verzorging van de baby te delen, is van groot belang voor de toekomstige betrokkenheid van de vader.

Vaderlijke betrokkenheid

Studies laten zien dat de meeste vaders vanaf het begin deel willen uitmaken van de opvoeding van hun kind. Over het algemeen kan gesteld worden dat, hoe groter de mate van betrokkenheid en interesse van de vader is, des te beter zijn kinderen zich intellectueel zullen ontwikkelen. Uit recente ontdekkingen kunnen we opmaken dat het goed is als de vader gemiddeld twee uur per dag betrokken is bij de opvoeding en verzorging. Dit is een flinke verbetering vergeleken met de jaren 70, waarin vaders minder dan 15 minuten per dag met hun kind bezig waren. De hoeveelheid tijd is echter minder belangrijk dan de kwaliteit van de interactie.

Wetenschappers geloven dat de betrokkenheid van de vader ook op een andere, heel belangrijke, manier iets unieks toevoegt aan de ontwikkeling van het kind. Vaders zorgen er bijvoorbeeld voor dat hun kind meer op ontdekkingsreis gaat, wat de ontwikkeling van hun onafhankelijkheid stimuleert. Vaak doen vaders ook wat ruigere spelletjes met hun kind, zoals stoeien of pakkertje. Dit versterkt het gevoel van zelfbeheersing. Verder

kunnen vaders de horizon van hun kind verbreden door op een andere dan de traditionele manier met speelgoed te spelen. Hij zet een stuk speelgoed bijvoorbeeld op zijn hoofd, of gooit met een kussen in plaats van erop te gaan zitten. Vaders die goed kunnen spelen met hun kinderen, dagen ze uit om de dingen op een nieuwe, andere manier aan te pakken. Dit heeft een enorme invloed op hun denk-, beredenerings- en probleemoplossend vermogen.

De vader kan de ontwikkeling van zijn kind ook beïnvloeden door zich bezig te houden met het direct aanleren van vaardigheden en door dagelijkse interactie. Baby's zijn sneller in staat om lichamelijke mijlpalen te bereiken wanneer de vader actief bij hun spel betrokken is. Ze zijn bovendien beter in staat om vrienden te maken en ze gedragen zich minder agressief wanneer ze naar school gaan.

Meisjes die opgroeien met een liefhebbende, betrokken vader, zijn vaak beter in staat tot het hebben van gezonde, evenwichtige relaties met mannen als ze ouder zijn. Jongens die opgroeien met een liefhebbende, betrokken vader, zijn later vaak minder agressief omdat ze hebben geleerd hoe ze hun mannelijkheid en kracht op een positieve manier kunnen kanaliseren.

Apart wonende vaders

Hoewel het onmogelijk is om alle verschillende situaties en omstandigheden te bespreken, waarin vaders een relatie met hun kinderen kunnen bouwen en onderhouden, heeft onderzoek door de University of Newcastle upon Tyne uitgewezen dat de meeste mannen een positieve bijdrage willen leveren aan de ontwikkeling van hun kinderen.

Al is de vader niet in staat om regelmatig tijd met zijn kinderen door te brengen, hebben de kinderen ook baat bij de beperkte hoeveelheid aandacht, liefde en warmte die hij wél kan bieden. Vaders kunnen tevens een positieve invloed op de ontwikkeling van hun kinderen uitoefenen door vader-kind uitjes en door aanwezig te zijn bij schoolactiviteiten. Het geven van warmte, aandacht en een liefdevolle verzorging is voor alle ouders mogelijk; of ze nou man of vrouw, getrouwd of uitwonend zijn.

Een gezond evenwicht

Vaders zijn net zo nodig voor een gezonde ontwikkeling van een kind als moeders. Het hebben van twee ouders die betrokken zijn bij de verzorging kan variatie en extra dimensie brengen in de manier waarop het kind de wereld ervaart, en een positieve bijdrage leveren aan alle aspecten van hun leven.

Al heel vroeg kunnen baby's onderscheid maken tussen de manier waarop de moeder en de vader met hen in contact zijn. Vaders kietelen, plagen, stoeien, gooien en doen vaker wild met hun kinderen dan moeders. Competitie en onafhankelijkheid worden over het algemeen ook meer gestimuleerd door vaders. Moeders zijn echter vaak voorzichtiger, rustiger en meer inlevend. Deze verschillende manieren van spelen leren de baby dat mannen en vrouwen verschillend zijn. Die ontdekking is van essentieel belang voor hun ontwikkeling.

Beide ouders praten vaak op een verschillende manier met hun kind. De manier van praten van de vader is vaak korter en sturend om zo het kind uit te dagen de grammaticale

vaardigheid te vergroten. Het vocabulaire van de moeder is vaak meer omschrijvend, zachter en verbaal stimulerend. Kinderen die te maken hebben met beide manieren hebben hier voordeel van omdat ze leren hoe ze met anderen kunnen communiceren. Vaders willen hun kind vaak voorbereiden op de realiteit en de hardheid van de wereld terwijl moeders vaker bezorgd zijn dat hun kind gekwetst wordt. Vaders kunnen bijvoorbeeld eerder geneigd zijn om hun kind te vertellen dat, wanneer ze onaardig zijn tegen anderen, er niemand meer met ze wil spelen. Moeders zijn sneller geneigd om hun kind troost te bieden en ze te beschermen. Beide zijn nodig voor het kind om volwassen te worden.

Mannen in 'Early Years'

Tijdens studies kwam de positieve rol die vaders in de ontwikkeling en het leerproces van hun kind kunnen hebben, herhaaldelijk naar voren. Als gevolg hiervan zijn scholen maatregelen aan het treffen in de hoop meer vaders aan te trekken tijdens schoolactiviteiten zoals koken, informatica, lezen, handarbeid, sport, spelletjes, wiskunde en ga zo maar door. Vaders worden ook aangemoedigd om bij te dragen aan het leerproces buiten de school. In een wereld waar televisie veelal het leven van de kinderen beheerst, is het belangrijker dan ooit om interesse te tonen in waar ze mee bezig zijn en te helpen met hun huiswerk en met lezen. Strategieën om mannen aan te moedigen om zich meer te bemoeien met de zorg voor de kinderen zouden toegejuicht moeten worden. De mensen van Early Years hebben hard gewerkt om meer mannen te werven voor banen in de kinderopvang. Toch maken mannen nog maar 3% uit van de totale hoeveelheid mensen dat in de kinderopvang werkt. Het feit dat het sociaal gezien vaak wordt afgekeurd is voor mannen een grote reden om het niet te doen. Dit vooroordeel staat vrijwel zeker in verband met de aanname dat de verzorging en opvoeding van jonge kinderen eigenlijk vrouwenwerk is. Treurig genoeg zijn veel mannen ook bang dat hun motieven om in de kinderopvang te werken, als verdacht worden beschouwd.

In Groot-Brittannië worden de vaardigheden en kennis die nodig zijn om in de kinderopvang te werken, niet voldoende erkend. In Europese landen als Noorwegen en Denemarken, waar ongeveer 8% van de totale hoeveelheid werkende mannen in de kinderopvang werkt, worden de aspecten met betrekking tot opleiding en kennis, uitvoerig gepubliceerd met als doel meer mannen aan te trekken. Volgens onderzoek door 'the Children's Workforce Development Council', zou tweederde van de alleenstaande moeders graag willen dat er voor hun kinderen vanaf het begin een mannelijk rolmodel beschikbaar is. Om alleenstaande moeders en hun kinderen te steunen, is het belangrijk dat de aanvullende rol die mannen, naast vrouwen, te bieden hebben, erkend wordt. Beiden hebben verschillende kwaliteiten en manieren met betrekking tot het leerproces van kinderen. De cursussen met betrekking tot het ouderschap die ondergebracht zijn bij Baby Sensory, zijn een voorbeeld van wat er in het huidige culturele klimaat bereikt kan worden. Karsten Temple, die ouder-baby cursussen geeft in Bath, is er zeker van dat mannen net zo goed cursussen op het gebied van ouderschap kunnen geven als vrouwen. Hij is ervan overtuigd dat meer mannen een carrière in de kinderopvang zouden overwegen als ze bewust zouden zijn van de grote invloed die hun unieke manier van interactie heeft op het grootbrengen van een kind.

Conclusie

Kinderen die het geluk hebben gehad dat er vanaf het begin sprake was van goede vaderlijke interactie, kunnen beter met hun leeftijdsgenootjes opschieten, zijn meer succesvol in hun opleiding, blijven langer doorstuderen, gebruiken minder vaak drugs en alcohol en hebben minder kans om van het rechte pad af te geraken. Ze zijn sociaal en psychologisch gezien ook vaak beter uitgerust dan kinderen die heel weinig aandacht van hun vader hebben gekregen. Vaders die 'quality time' aan hun kinderen geven, bieden hen een veel grotere kans om zelfverzekerde, optimistische, gemotiveerde en gezonde volwassenen te worden. Vaders scheppen op die manier ook een band voor het leven met hun kinderen. Deze band kan op geen enkele andere manier gevormd worden. Vaders zijn één van de belangrijkste pijlers in het algemene welzijn van hun kind. Het is van groot belang dat ze tijd doorbrengen met hun kinderen. Ze worden zo snel groot en gemiste kansen komen nooit meer terug.

Copyright Baby Sensory © 2009